

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

*Навчально-науковий інститут
менеджменту та психології*

*Кафедра публічного управління і
проектного менеджменту*

СИЛАБУС навчальної дисципліни **Вища та прикладна математика**

Загальна інформація	Пояснення
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Менеджмент Управління персоналом та економіка праці
Спеціальність	073 Менеджмент 051 Економіка
Рік навчання, семестр	1-й рік, 2-й семестр, 3-й семестр
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів	4 (120 годин)
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю*	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ДИСЦИПЛІНИ

Дубініна Оксана Володимирівна

Профіль у Google Scholar:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=tF5nTGoAAAAJ&hl=uk>

ORCID iD:

<https://orcid.org/0000-0002-5405-8502>

ResearcherID:

<http://www.researcherid.com/rid/G-6564-2019>

e-mail: o_dybinina@ukr.net

Консультації:

Відповідно до графіку консультацій, що розміщений на дошці оголошень кафедри Інформація здобувачам вищої освіти щодо проходження курсу (оголошення, завдання для підготовки, додаткові консультації тощо) надсилається на електронну пошту академічної групи

Додаткові канали комунікації

Загальна інформація щодо організації
освітнього процесу:

Контакти кафедри:

 Персональний сайт кафедри: <http://umoproject.wix.com/project-management>

Телефони: (044) 484-01-98

 E-mail: kafedraupzd@ukr.net

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація

При вивченні вищої та прикладної математики основна увага приділяється не лише засвоєнню математичних знань, а й виробленню вмінь застосовувати їх до розв'язування практичних і прикладних задач, оволодінню математичними методами, моделями, що забезпечить успішне вивчення спеціальних дисциплін.

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти базових математичних знань для вирішення завдань у професійній діяльності, вмінь аналітичного мислення та математичного формулювання економічних задач, що виникають у процесі управління.

Завданнями, що мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни «Вища та прикладна математика», є набуття здобувачами вищої освіти знань з основних розділів вищої математики, доведення основних теорем, формування початкових умінь:

- ✓ виконання дій над векторами, матрицями, обчислення визначників;
- ✓ розв'язування систем лінійних рівнянь;
- ✓ дослідження форм і властивостей прямих та площин, кривих і поверхонь другого порядку;
- ✓ знаходження границі степеневих-показникових функцій;
- ✓ дослідження функції за допомогою диференціального числення;
- ✓ здійснення інтегральних числень;
- ✓ дослідження числових та ступеневих рядів;
- ✓ розв'язування диференціальних рівнянь першого та вищих порядків;
- ✓ побудови та використання економіко-математичних моделей;
- ✓ використання стандартного програмного забезпечення для аналізу ймовірнісних процесів та статистичної обробки даних;
- ✓ обробки симплекс таблиць;
- ✓ складання початкових планів розподільчого типу;
- ✓ аналізу конфліктних ситуацій;
- ✓ самостійного освоєння програмних засобів за допомогою літератури та вбудованих довідкових систем або навчаючих програм.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Ключові компетентності	Якості, що формуються при вивченні вищої та прикладної математики
Навчальна компетентність	Здатність до навчання, до кількісного мислення, до бути якісні відомості з кількісних даних, знати та вміти використовувати математичний апарат, вміння застосовувати математичні методи та прийоми для розв'язання професійних задач, розвиток математичного, комунікативного й економічного типів мислення, просторової уяви, вміння оперувати і грамотно застосовувати математичну термінологію
Громадянська компетентність	Усвідомлення ролі математики у пізнанні світу та значення математичних знань для повноцінного життя у сучасному суспільстві, громадянське виховання та розвиток позитивних якостей особистості
Загальнокультурна	Уявлення про ідеї, принципи і методи математики, усвідомлення ролі

компетентність	математичних знань як невід'ємної умови загального розвитку особистості, розвиток математичної культури, загальний інтелектуальний розвиток особистості
Компетентність з інформаційних і комунікаційних технологій	Вміння знаходити, опрацьовувати, систематизовувати й аналізувати інформацію, здатність до усної та письмової комунікації, вміння перекладати професійні задачі на математичну мову й оперувати математичними термінами
Соціальна компетентність	Вміння спілкуватися і працювати у групах, колективі, здійснювати спільну діяльність під час навчання, дотримання етичних норм поведінки при спілкуванні з іншими
Підприємницька компетентність	Використання математичних знань, методів математичного дослідження для розробки й реалізації нових методів економічного аналізу
Здоров'язберігаюча компетентність	Дотримання правил техніки безпеки на заняттях, надання першої допомоги

Програмні результати навчання

Знання:

- основи наукових досліджень, методики розвитку особистості;
- методики навчання математичних дисциплін;
- методики роботи з колективом;
- навички критичного мислення;
- навички логічного, послідовного й аргументованого викладу думки;
- навички самонавчання та самоорганізації;
- навички усної та письмової комунікації українською та англійською мовами.

Когнітивні уміння та навички з предметної області:

- вирішувати завдання, що відповідають професійній кваліфікації;
- застосовувати отримані знання при розв'язанні професійних задач;
- вміти аналізувати власну діяльність, з метою її удосконалення та підвищення своєї кваліфікації;
- володіти основними поняттями математики, вміти використовувати математичний апарат при вивченні і кількісному описі реальних процесів і явищ, мати цілісне уявлення про математику як науку, її місце в сучасному світі і в системі наук;
- здійснювати науково-дослідну діяльність.

Практичні навички з предметної області, здатності:

- аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий досвід;
- систематично підвищувати свою професійну майстерність;
- використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання у майбутній професійній діяльності;
- на практиці застосовувати знання в області охорони праці на підприємстві;
- стежити за сучасними тенденціями науки в галузі менеджменту та економічних теорій, уявляти їхню сутність та враховувати в професійній діяльності;
- передбачати труднощі, які можуть виникати в професійній діяльності та виробляти прийоми їх уникнення й попередження;
- здатність здійснювати експериментальні та спостережувальні дослідження, аналізувати отримані дані;
- здатність використовувати інноваційні методики математики у розв'язанні практичних економічних завдань на підприємстві.
- уміння формулювати завдання математично у словесній формі з метою полегшення їх аналізу і розв'язування;
- здатність використовувати комп'ютерні технології під час розв'язування економічних задач;
- визначення залежностей між параметрами стану та управління;
- побудова об'єктивно обґрунтованих економіко-математичних моделей (або систем цих моделей) оптимізації діяльності економічного об'єкта;

- побудова об'єктивно обґрунтованих економіко-математичних моделей (або систем цих моделей) оптимізації діяльності економічного об'єкта
- забезпечення необхідними методами пошуку оптимальних розв'язків за допомогою побудованих моделей.

Соціальні, м'які навички

- здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Структура курсу

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин			
		ЛК	ПР	СРС	Всього
1. Елементи лінійної алгебри		6	6	8	20
1.1.	Тема 1. Визначники, їх обчислення	2	2	2	6
1.2.	Тема 2. Матриці, дії над ними	2	2	4	8
1.3.	Тема 3. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь	2	2	2	6
2. Елементи аналітичної геометрії		8	8	4	20
2.1.	Тема 4. Елементи векторної алгебри	2	2	2	6
2.2.	Тема 5. Пряма на площині	4	4	-	8
2.3.	Тема 6. Пряма і площина в просторі	2	2	2	6
3. Вступ до математичного аналізу		4	4	12	20
3.1.	Тема 7. Границя функції	2	2	6	10
3.2.	Тема 8. Неперервність функції	2	2	6	10
4. Диференціальне числення		4	4	12	20
4.1.	Тема 9. Похідна та диференціал	2	2	6	10
4.2.	Тема 10. Дослідження функції за допомогою диференціального числення	2	2	6	10
5. Інтегральне числення		2	2	6	10
5.1.	Тема 11. Визначений та невизначений інтеграл, методи їх обчислень.	2	2	6	10
6. Диференціальні рівняння		4	4	12	20
6.1.	Тема 12. Поняття та види диференціальних рівнянь, методи знаходження їх розв’язків.	4	4	12	20
7. Ряди		2	2	6	10
7.1.	Тема 13. Ряди, їх види. Дослідження рядів на збіжність. Знаходження області збіжності степеневого ряду.	2	2	6	10
	Разом:	30	30	60	120

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Вища математика: Навчально-методичний комплекс для студентів освітнього рівня «бакалавр» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Управління персоналом та економіка праці» денної та заочної форм навчання / Дубініна О. В., Махія Т. А. – Київ. – 2016. – 204 с.
2. Махія Т.А. Математичне програмування: Методичні рекомендації та завдання до виконання контрольних робіт. Ч 1./ Т. А. Махія – К.: Міленіум, 2005. – 44с.
3. Барковський В.В. Теорія ймовірностей та математична статистика / Барковський В.В., Барковська Н.В., Лопатін О.К. – К.: ЦУЛ, 2002. – 448с.

Додаткова література

1. Керекеша П.В. Лекції і вправи з вищої математики / П.В. Керекеша. – Одеса: Астропринт, 2003. – 520с.
2. Тріщ Б.М. Основи вищої математики. Теореми, приклади і задачі: [навч. посібник]/ Б.М. Тріщ ; М-во освіти і науки України, ЛНУ ім. І. Франка.– Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2008.- 403 с.
3. Абрамчук, І. В.: Вступ до математичного аналізу. Диференціальне числення функцій однієї змінної : навчальний посібник (І. В. Абрамчук, Н. В., Сачанюк-Кавецька, Л. І. Педорченко) - Вінниця: ВНТУ, 2010. - 152 с.
4. Барковська, А. А.: Вища математика. Математичний аналіз. Границя функції та неперервність : навчальний посібник (А. А. Барковська, В. Д. Дереч) - Вінниця : ВНТУ, 2012. - 73 с.
5. Козира В.М. Елементарна та вища математика: Посібник-довідник для учнів, вступників до вузів, студентів. – Тернопіль: Астон, 2016. – 166 с.
6. Махія Т.А. Теорія ймовірностей і математична статистика : метод. рек. щодо викон. контрол. робіт і завдання до них з елементами інформац. технологій / Т. А. Махія. – Київ, 2006. - 48 с.

Он-лайн програми для розв'язування задач з вищої математики

1. Он-лайн програми для розв'язування задач з вищої математики – <http://www.webmath.ru/web.php>

Перелік програм сайту:

- Побудова графіків функцій.
- Побудова геометричних фігур по точках на координатній площині.
- Виконання операцій над матрицями (обчислення визначника, знаходження оберненої та транспонованої матриці, додавання, віднімання та множення матриць, зведення матриці до трикутного вигляду).
- Розв'язування лінійних диференціальних рівнянь.
- Розв'язування квадратних рівнянь.
- Обчислення інтегралів.
- Розв'язування СЛР методом Крамера, Гауса та оберненої матриці.

2. Он-лайн програми для розв'язування задач з вищої математики – <http://reshmat.ru/>

Перелік програм сайту:

- Обчислення визначника матриці за теоремою розкладу.
- Розв'язування СЛР методом Крамера, Гауса, оберненої матриці
- Побудова рівняння прямої що проходить через дві точки.
- Розв'язання трикутника
- Побудова графіка функції
- Побудова рівняння площини, що проходить через три точки
- Знаходження мішаного та векторного добутку векторів.

3. Он-лайн програма для побудови графіків функцій – <http://yotx.ru/default.aspx>
 4. Опис можливостей використання пакету MS Excel для побудови графіка функції на площині – http://teacher.dn-ua.com/old_version/excel/Laba4/part4.htm
 5. Опис можливостей використання пакету MS Excel для розв'язування СЛР – http://teacher.dn-ua.com/old_version/excel/Laba3/part3.htm

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ

Контроль і оцінювання досягнень здобувача вищої освіти

Результати поточного та підсумкового контролю вивчення дисципліни оцінюються за 100- бальною шкалою у співвідношенні 60/40 балів, де 60 - максимальна сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти у процесі вивчення дисципліни, 40 - максимальна сума балів, отриманих під час складання екзамену. Екзамен проводиться у формі виконання письмових завдань. «Здобувач вищої освіти вважається допущеним до екзамену з навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом за семестр з цієї навчальної дисципліни. 36 - мінімальна сума балів, що є допуском до складання екзамену» [Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», стор. 12, <http://umo.edu.ua>].

Система нарахування балів за видами навчальних робіт і темами під час вивчення дисципліни

Вид роботи	Бали за кожну тему	Кількість тем	Всього за видами робіт
Відвідування лекції та участь у дискусії	0,62	13	8
Участь в обговоренні теоретичного матеріалу або тестування	1	13	13
Виконання навчальних завдань на практичному занятті	2	13	26
Виконання домашнього завдання	1	13	13
Разом	4,62	13	60

Система нарахування додаткових балів за видами робіт під час вивчення дисципліни

Вид роботи	Бали
Написання та захист реферату	5
Виконання та захист науково-дослідницької роботи	10
Написання статті	20
Участь у роботі конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених (тези)	5

Система нарахування балів під час проведення підсумкового контролю знань (заліку)

Складові заліку	Бали
Теоретичне питання 1	10
Теоретичне питання 2	10
Практичне завдання (задача)	20
Разом	40

Оцінювання результатів поточної роботи здобувачів вищої освіти (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи) і підсумкового контролю знань проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями: 0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; 80% – завдання виконано

повністю, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
100% – завдання виконано правильно і без зауважень

Політика дисципліни

Вимоги до відвідування	Усі здобувачі вищої освіти мають відвідувати лекційні та практичні заняття (крім тих, яким офіційно складений індивідуальний навчальний план). «Індивідуальні завдання видаються здобувачеві вищої освіти протягом навчального семестру відповідно до індивідуального навчального плану» [Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», стор. 9, http://umo.edu.ua]. Здобувачі вищої освіти можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки на заняттях виключно у навчальних цілях (тестування, виконання практичних завдань, написання конспекту лекцій)
Дедлайни та перескладання	Здобувачі вищої освіти, які пропустили заняття, готуються за матеріалами лекцій і літературою, виконують завдання і захищають на наступному занятті або консультації за відповідним графіком. Дедлайн для відпрацювання пропущених занять – за два тижні до початку екзаменаційної сесії. Правила повторного складання здобувачем вищої освіти екзаменів з дисципліни, вивчення та атестації з дисципліни містяться у «Положенні про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», стор. 14.
Правила академічної доброчесності	Положення про академічну доброчесність у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Матеріали Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти